

ГЕНРИК СЕНКЕВИЧ

(1846-1916 PP.)

ПОВНЕ ІМ'Я ГЕНРИК АДАМ АЛЕКСАНДР ПУС СЕНКЕВИЧ

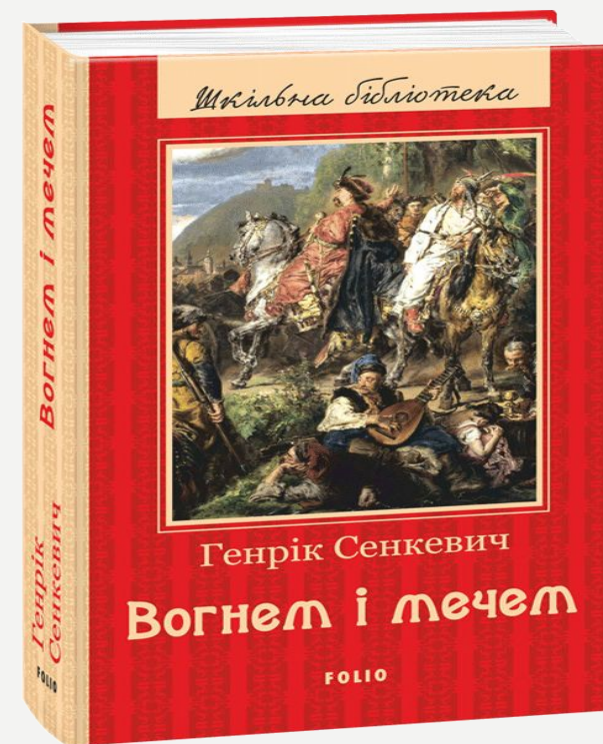
Польський прозаїк білорусько-татарського походження. Автор низки оповідань і романів, зокрема, «Quo vadis» (1896) та «Хрестоносці» (1897–1900). Лавреат Нобелівської премії з літератури 1905 року. Народився у селі Воля Окшейська на Підляшші — маєтку, що був у посіданні бабці по матері. Походить зі збіднілої шляхти. Батько письменника — Юзеф (1813–1896) родом із татар-липків. Мати — Стефанія (1820–1873) була з білоруської шляхетської родини Цецішовських.

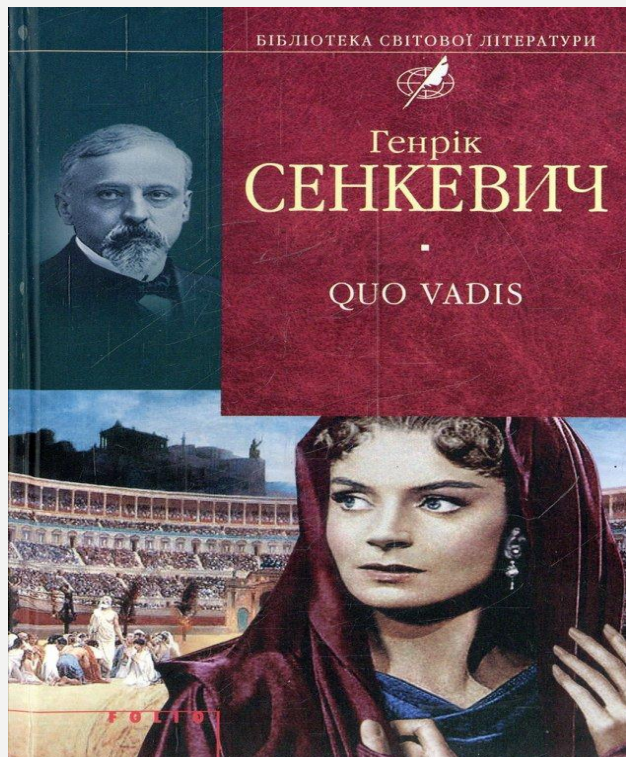
Закінчив гімназію у Варшаві і у 1866—1870 роках вчився на медичному й історико-філологічному факультетах у Головній школі (з 1869 року — Варшавський університет). 1881 року одружився з Марією Шеткевич, що померла від туберкульозу в 1885 році (залишилося двоє дітей). Другий шлюб з Марією Володкович з Одеси (1893) закінчився розлученням з ініціативи дружини (1895). У 1904 році одружився з Марією Бабиною. Відвідавши США (1876–1879), опублікував «Листи з подорожі» (1876–1878). Після повернення до Європи певний час мешкав у Парижі, 1879 року перебував у Львові, згодом відвідав Венецію та Рим. З того часу багато подорожував, часто змінюючи місце проживання.

ТВОРЧІСТЬ

Автор історичної трилогії «Вогнем і мечем» (1883–1884), «Потоп» (1884–1886), «Пан Володийовський» (1887—1888). У першому романі ідеалізується боротьба шляхетської Речі Посполитої проти Військ Запорозького часів Богдана Хмельницького. У другій частині трилогії відтворюється картина визвольної війни шляхти проти шведської інтервенції 1655–1656. У третьому романі оспівуються славні подвиги шляхти у період османського нашествия (1672—1673).

У психологічному романі «Без догми» (1889–1890) зображений тип декадента-аристократа. У романі «Сім'я Поланецьких» (1893–1894) з ідеалізацією шляхтича контрастує сатиричне зображення світського суспільства. У романі-епопеї «Quo vadis» (1894–1896) зображується життя ранніх християн в часи Нерона. Боротьбі поляків з Тевтонським орденом в кінці XIV — початку XV століть присвячений історичний роман «Хрестоносці» (1897–1900). Роман «Вир» (1909—1910) відображає революцію 1905–07. У 1910–1911 роках написав пригодницьку повість для дітей «В пустелі і в пущі». Роман про участь поляків в наполеонівських війнах «Легіони» (1913–1914) залишився незавершеним.

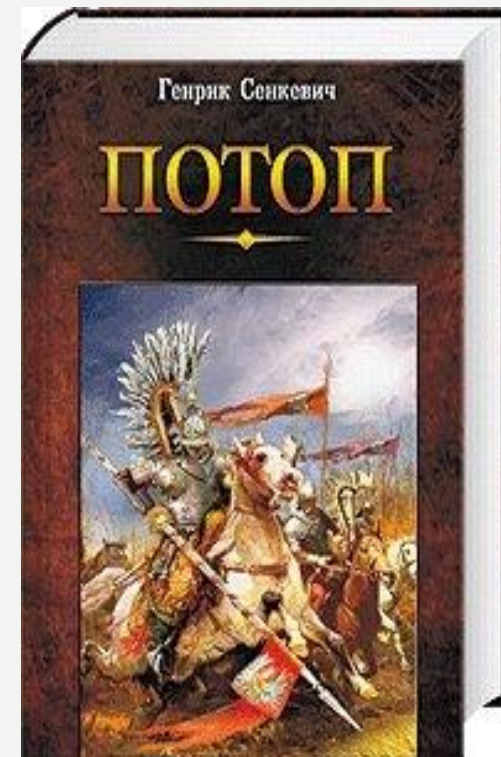

«Quo vadis»

«Пан Володийовський»

«Потоп»

За життя став одним з найвідоміших і найпопулярніших польських письменників у Польщі і за кордоном. Став польським письменником з найвищими заробітками (за право видання трилогії протягом 20 років отримав від видавця 70 тис. рублів). Творчість відіграла велику роль в історії польської культури і отримала всесвітнє визнання (Нобелівська премія з літератури 1905, «за видатні заслуги в області епосу»).

З початком Першої світової війни виїхав до Швейцарії. Очолив Комітет допомоги жертвам війни у Польщі. Після смерті у Веві спочатку його було поховано у тутешньому католицькому храмі, 1924 року перенесено до Варшави та перепоховано у підземеллі катедрального собору святого Івана.